

Regeling melden vermoeden van een misstand (klokkenluidersregeling)

Inleiding

Een misstand is een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van:

- een schending van wettelijke voorschriften of beleidsregels;
- een gevaar voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu;
- een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten binnen de school, die het goed functioneren van de school en/of het verzorgde onderwijs in het geding brengt.

Wanneer een medewerker, leerling of ouder op redelijke gronden het vermoeden heeft dat er binnen de school sprake is van een dergelijke misstand, dan moet hij/zij dat vermoeden kunnen melden met de zekerheid dat de melding geen negatieve gevolgen voor hem/haar heeft en dat de melding goed wordt afgehandeld. De 'Regeling melden vermoeden van een misstand' voorziet hierin. De regeling voorziet in eerste instantie in een interne procedure voor het melden van een vermoeden van een misstand (hoofdstuk 4), maar maakt onder voorwaarden ook een externe melding mogelijk (hoofdstuk 6) en maakt daarmee deel uit van de landelijke regeling. Op 1 juli 2016 is de Wet Huis voor klokkenluiders in werking getreden. De mogelijkheid om het Huis voor klokkenluiders te benaderen en in te schakelen heeft de wet beperkt tot de werknemer. Ouders en leerlingen kunnen deze weg niet bewandelen.

De regeling draagt op die manier bij aan een transparante, zorgvuldige en integere organisatiecultuur. Ook ondersteunt de regeling een open communicatie over waarden en normen in schoolsituaties en het voorkomen van praktijken die schadelijk kunnen zijn voor de school. Tot slot draagt de regeling bij aan het (beter) functioneren van de school.

Door de regeling goed bekend te maken, wordt het voor alle betrokken duidelijk dat het melden van het vermoeden van een misstand veilig kan gebeuren en dat de behandeling ervan in goede banen wordt geleid. De werknemer die te goeder trouw en volgens de voorgeschreven procedure een melding doet, mag ervan uitgaan dat hij zich als een goede werknemer gedraagt, bescherming geniet en geen nadelige gevolgen van zijn melding ondervindt. Dit geldt eveneens voor ouders en leerlingen die een melding doen.

De regeling geldt niet voor het oplossen van persoonlijke (rechtspositionele) conflicten of klachten van een werknemer op het gebied van zijn functie, takenpakket, arbeidsomstandigheden en loopbaanontwikkeling of de wijze waarop hij door (personen binnen) de school wordt bejegend. Daarvoor gelden andere rechtspositionele of klachtenprocedures. Ook is de regeling niet bedoeld voor het aanklaarten of ter discussie stellen van beleidskeuzes van het schoolbestuur waarmee iemand zich niet kan verenigen.

Artikel 1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. bestuur: de natuurlijke persoon/personen of het orgaan volgens de statuten belast met het bestuur van de instelling voor voortgezet onderwijs;
 - b. toezichthouder: de natuurlijke persoon/personen of het orgaan belast met het toezicht op het onder a. bedoelde bestuur;
 - c. werknemer: de natuurlijke persoon die in een privaot- of publiekrechtelijke dienstbetrekking tot de werkgever staat, dan wel de natuurlijke persoon die in een andere met een dienstbetrekking gelijk te stellen rechtsverhouding bij de werkgever werkzaam is, waaronder in ieder geval wordt begrepen een uitzendkracht, gedetacheerde of stagiaire;
 - d. leerling: hij/zij die als zodanig is ingeschreven aan de school;
 - e. ouder: de ouder, voogd of verzorger (wettelijk vertegenwoordiger) van de onder d. bedoelde leerling;
 - f. melder: de werknemer, leerling of ouder die een vermoeden van een misstand meldt overeenkomstig hoofdstuk 4 of 6;
 - g. melding: de melding van een vermoeden van een misstand door de melder;
 - h. vertrouwenspersoon integriteit: de vertrouwenspersoon bedoeld in hoofdstuk 3 van deze regeling;
 - i. vermoeden van een misstand: een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van:
 - een schending van wettelijke voorschriften of beleidsregels;
 - een gevaar voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu;
 - een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten bij de onder a. bedoelde instelling, die het goed functioneren van de instelling en/of het verzorgde onderwijs in het geding brengt.
 - j. commissie: de Commissie Integriteit VO, bedoeld in hoofdstuk 5;
 - k. GMR: de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Wet medezeggenschap op scholen.
 - l. Huis: het Huis voor klokkenluiders bedoeld als in artikel 3 van de Wet Huis voor klokkenluiders (Staatsblad 2016 – nr. 147)
2. Tenzij het tegendeel blijkt wordt in deze regeling onder werknemer mede begrepen de voormalige werknemer van wie de dienstbetrekking of andere rechtsverhouding op het tijdstip van melden niet langer dan twee jaar geleden formeel is geëindigd.

Rechtsbescherming melder

Artikel 2

1. Ten aanzien van de melder wordt vanwege het te goeder trouw melden van een vermoeden van een misstand geen besluit met nadelige gevolgen voor zijn/haar (rechts)positie genomen.
2. Onder besluit als bedoeld in lid 1 wordt in ieder geval verstaan een besluit dat strekt tot:
 - a. het treffen van een ordemaatregel;
 - b. het treffen van een disciplinaire maatregel;
 - c. het tussentijds beëindigen of niet verlengen van een tijdelijk(e) aanstelling / dienstverband;
 - d. het niet omzetten van een tijdelijk(e) aanstelling/dienstverband in één voor onbepaalde tijd;
 - e. het verplaatsen of overplaatsen of het weigeren van een verzoek daartoe;
 - f. het onthouden van (een periodieke) salarisverhoging;
 - g. het (direct of indirect) onthouden van promotiekansen;
 - h. het afwijzen van een verlofverzoek;
 - i. het verlenen van ontslag anders dan op eigen verzoek.
3. Het bestuur of, in het geval van artikel 4, tweede lid, de toezichthouder zorgt ervoor dat de melder ook niet op andere wijze door de melding bij het uitoefenen van zijn/haar functie nadelige gevolgen ondervindt.

4. Het bestuur kan het dienstverband met een werknemer niet opzeggen:
 - a. wegens de omstandigheid dat de werknemer een melding heeft gedaan bij het Huis van een vermoeden van een misstand;
 - b. gedurende het onderzoek door het Huis;
 - c. tot een jaar na het oordeel van het Huis dat het aannemelijk is dat er sprake is van een misstand.

Aanstelling, taak en rechtsbescherming vertrouwenspersoon integriteit

Artikel 3

1. Het bestuur zorgt met instemming van de GMR voor de benoeming van een of meer vertrouwenspersonen integriteit. De vertrouwenspersoon heeft tot taak:
 - a. een (potentiële) melder op verzoek te informeren over de procedure en te adviseren over het doen van een melding;
 - b. een melding op verzoek van de melder op een afgesproken wijze en tijdstip door te geleiden naar het bestuur dan wel, in het geval van artikel 4, tweede lid, naar de (voorzitter van de) toezichthouder;
 - c. het bestuur dan wel, in het geval van artikel 4, tweede lid, de (voorzitter van de) toezichthouder op verzoek over een melding te informeren en/of te adviseren;
 - d. het bestuur en/of de toezichthouder (gevraagd of ongevraagd) te adviseren over het gevoerde integriteitbeleid.
2. De vertrouwenspersoon maakt de identiteit van de melder niet bekend zonder zijn/haar uitdrukkelijke toestemming. De vertrouwenspersoon heeft een verschoningsrecht.
3. Het in artikel 2 bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de (voormalige) vertrouwenspersoon waar het de uitoefening van zijn/haar taak op basis van deze regeling betreft.

Interne procedure voor het melden van het vermoeden van een misstand

Artikel 4

1. De melder doet zijn/haar melding bij het bestuur.
2. Indien het bestuur bij de melding is betrokken doet de melder zijn/haar melding bij de (voorzitter van de) raad van toezicht. In dat geval is dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing.
3. De melder kan zijn/haar melding volgens artikel 3, tweede lid onder b, ook via een vertrouwenspersoon bij het bestuur of de (voorzitter van de) raad van toezicht doen.
4. Indien daartoe voldoende aanleiding bestaat kan de melder zijn/haar melding eventueel ook rechtstreeks bij de in hoofdstuk 5 geregelde commissie doen. Of dit het geval is, is ter beoordeling van de commissie.
5. Een anonieme melding wordt niet in behandeling genomen.
6. Een melding kan niet in de plaats treden van de wettelijke verplichting tot het doen van aangifte van strafbare feiten.

Artikel 5

Indien de werknemer niet meer werkzaam is bij de in artikel 1 onder a bedoelde instelling waarop de melding betrekking heeft, doet hij/zij de melding binnen twee jaar na het formeel eindigen van zijn/haar dienstverband of andere rechtsverhouding met die instelling.

Artikel 6

De personen die betrokken zijn bij de behandeling van een melding gaan, indien en voor zover deze bekend is, op behoorlijke en zorgvuldige wijze met de identiteit van de melder om.

Artikel 7

1. Het bestuur:
 - a. bevestigt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee weken na ontvangst daarvan, schriftelijk de melding aan de melder of de vertrouwenspersoon;
 - b. informeert de persoon/personen op wie het vermoeden van een misstand betrekking heeft over de ontvangst van de melding, tenzij daardoor een onderzoeksbelang kan worden geschaad of artikel 8, vierde lid, wordt toegepast;
 - c. zorgt ingeval van het kennis dragen van de identiteit van de melder ervoor dat die niet verder bekend wordt dan noodzakelijk is voor het onderzoek en de behandeling van de melding.
2. Indien het bestuur de ontvangst van de melding aan de vertrouwenspersoon heeft bericht, stuurt deze de ontvangstbevestiging door aan de melder.
3. Het bestuur informeert tevens de (voorzitter van de) raad van toezicht over de melding en de (voorgenomen) wijze van afhandelen daarvan. Dit geldt overeenkomstig voor een melding waarover het bestuur volgens artikel 13 onder b in kennis is gesteld.

Artikel 8

1. Het bestuur stelt zo spoedig mogelijk een onderzoek in naar de melding.
2. Het onderzoek wordt niet verricht door een persoon die mogelijk betrokken is (geweest) bij de vermoede misstand of daar anderszins belang bij heeft.
3. Het bestuur kan het onderzoek en de verdere behandeling van de melding in ieder geval achterwege laten als:
 - a. geen sprake is van een vermoeden van een misstand als bedoeld in artikel 1, eerste lid onder i;
 - b. de melding niet is gedaan binnen de in de artikelen 1, tweede lid, en 5 genoemde termijn van twee jaar;
 - c. de melding kennelijk onredelijk laat is gedaan.
4. Het bestuur bericht het achterwege laten van een onderzoek en verdere behandeling van de melding met vermelding van redenen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee weken na de ontvangstbevestiging, schriftelijk aan de melder of de vertrouwenspersoon.
5. Indien de vertrouwenspersoon het bericht ontvangt stuurt deze het door aan de melder.
6. Bij het in lid 4 bedoelde bericht wordt mededeling gedaan van de mogelijkheid het vermoeden van een misstand te melden bij de in hoofdstuk 5 geregelde commissie.

Artikel 9

1. Het bestuur bericht de melder of de vertrouwenspersoon zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twaalf weken na ontvangst van de melding, schriftelijk en gemotiveerd over de bevindingen van het onderzoek, het oordeel daarover en de eventuele gevolgen die daaraan worden verbonden.
2. Indien niet binnen twaalf weken toepassing kan worden gegeven aan het eerste lid, stelt het bestuur de melder of de vertrouwenspersoon daarvan vóór afloop van deze termijn schriftelijk en met vermelding van redenen op de hoogte. Daarbij wordt de termijn aangegeven waarbinnen de melder of de vertrouwenspersoon het in lid 1 bedoelde bericht zal ontvangen.
3. Indien de vertrouwenspersoon het in lid 1 of 2 bedoelde bericht ontvangt, stuurt deze het door aan de melder.
4. De persoon/personen op wie de melding betrekking heeft, ontvangt/ontvangen het in lid 1 of 2 bedoelde bericht ook, tenzij daardoor een onderzoeksbelang kan worden geschaad.
5. Bij het in lid 1 bedoelde bericht wordt mededeling gedaan van de mogelijkheid het vermoeden van een misstand te melden bij de in hoofdstuk 5 geregelde commissie.

Commissie integriteit VO

Artikel 10

1. Er is een Commissie Integriteit VO (hierna: de Commissie).
2. Samenstelling, benoeming en werkwijze van de Commissie worden nader geregeld.
3. Het secretariaat van de Commissie is belegd bij de Stichting Centrum Arbeidsverhoudingen (CAOP), gevestigd te Den Haag. De in artikel 11, eerste lid, bedoelde melding kan worden gericht aan:
Commissie Integriteit VO
p/a Centrum Arbeidsverhoudingen (CAOP)
Postbus 556
2501 CN Den Haag
4. De Commissie heeft tot taak een overeenkomstig hoofdstuk 6 voorgelegde melding te onderzoeken en daarover het bestuur, dan wel in het geval van artikel 4, tweede lid, de toezichthouder, te adviseren.
5. Het secretariaat van de Commissie stelt jaarlijks een verslag van werkzaamheden op, waarin in geanonimiseerde vorm in ieder geval worden vermeld het aantal en de aard van de ontvangen meldingen, het aantal uitgevoerde onderzoeken en het aantal en de aard van de uitgebrachte adviezen. Voorts hoeveel meldingen niet tot een onderzoek hebben geleid en anders zijn afgedaan.
6. Het in lid 5 bedoelde verslag is onderdeel van het door het bestuur jaarlijks te publiceren openbare algemene jaarverslag.

Externe procedure voor het melden van het vermoeden van een misstand

Artikel 11

1. Behalve in het geval van de in artikel 4, vierde lid, bedoelde rechtstreekse melding bij de Commissie kan de melder een vermoeden van een misstand bij de Commissie melden indien hij/zij:
 - a. zich niet kan vinden in de inhoud van het in artikel 8, vierde lid, bedoelde bericht;
 - b. zich niet kan vinden in de inhoud van het in artikel 9, eerste lid, bedoelde bericht;
 - c. niet binnen de in artikel 9, eerste en tweede lid, bedoelde termijnen bericht heeft ontvangen;
 - d. de door het bestuur overeenkomstig artikel 9, tweede lid, aangegeven termijn onredelijk lang vindt.
2. De melding bevat in ieder geval:
 - a. naam en adres van de melder en de datum van het verzenden van de melding;
 - b. de instelling als bedoeld in artikel 1 onder a waar de melder werkzaam is (geweest) en waarop de melding betrekking heeft;
 - c. een duidelijke en zakelijke omschrijving van de misstand die wordt vermoed;
 - d. minimaal één van de in het eerste lid genoemde redenen en een motivering daarvan;
 - e. de mededeling of al dan niet van de vermoede misstand overeenkomstig artikel 160 of artikel 161 van het Wetboek van Strafvordering aangifte is gedaan bij de politie of het openbaar ministerie.
3. De melder verstrekt de gegevens en de stukken die de Commissie nodig acht en waarover de melder redelijkerwijs de beschikking kan krijgen. Hieronder valt in ieder geval een afschrift van de in artikel 8, vierde lid, en artikel 9, eerste en tweede lid, bedoelde berichten.

Artikel 12

De Commissie maakt de identiteit van de melder niet bekend zonder zijn/haar uitdrukkelijke toestemming.

Artikel 13

De Commissie:

- a. bevestigt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee weken na ontvangst daarvan, schriftelijk de melding aan de melder;
- b. stelt het bestuur zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee weken na ontvangst daarvan, schriftelijk in kennis van de melding; in het geval van artikel 4, tweede lid, stelt de Commissie de (voorzitter van de) toezichthouder in kennis van de melding en is dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing;
- c. informeert de persoon/personen op wie het vermoeden van een misstand betrekking heeft over de melding, tenzij daardoor een onderzoeksbelang kan worden geschaad of artikel 14, derde lid, wordt toegepast;
- d. zorgt ervoor dat de identiteit van de melder niet verder bekend wordt dan noodzakelijk is voor het onderzoek en de behandeling van de melding.

Artikel 14

1. De Commissie stelt zo spoedig mogelijk een onderzoek in naar de melding.
2. De Commissie kan het onderzoek en de verdere behandeling van de melding in ieder geval achterwege laten als:
 - a. de melder de vermoede misstand zonder voldoende reden niet eerst overeenkomstig artikel 4, eerste en tweede lid, intern heeft gemeld;
 - b. de in artikel 9, eerste en tweede lid, bedoelde termijnen nog niet zijn verstreken;
 - c. de melding niet is gedaan binnen de in artikelen 1, tweede lid, en 5 genoemde termijn van twee jaar;
 - d. niet is voldaan aan artikel 11, tweede lid, terwijl de melder eerst de gelegenheid heeft gehad de geconstateerde tekortkoming binnen een redelijke termijn te herstellen.
3. De Commissie bericht het achterwege laten van een onderzoek en verdere behandeling van de melding met vermelding van redenen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee weken na de ontvangstbevestiging, schriftelijk aan de melder en het bestuur.
4. Ten behoeve van het onderzoek kan de Commissie bij het bestuur alle inlichtingen inwinnen die zij voor het onderzoek en de voorbereiding van het advies nodig acht. Het bestuur verstrekt de Commissie de gevraagde gegevens en stukken.
5. Indien de inhoud van bepaalde door het bestuur verstrekte informatie vanwege het vertrouwelijke karakter uitsluitend ter kennisneming van de Commissie moet blijven, stelt het bestuur de Commissie daarvan in kennis. De Commissie zorgt er in dat geval voor dat vertrouwelijk met de informatie wordt omgegaan en dat deze waar nodig wordt beveiligd tegen kennisneming door onbevoegden.

Artikel 15

1. De Commissie legt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twaalf weken na ontvangst van de melding, haar bevindingen over de melding neer in een advies aan het bestuur.
2. Als niet binnen twaalf weken kan worden geadviseerd, kan de Commissie het uitbrengen van het advies verdagen. Het bestuur en de melder worden daarover tijdig schriftelijk en met vermelding van redenen geïnformeerd. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn het advies zal worden uitgebracht.
3. De persoon/personen op wie de melding betrekking heeft ontvangen het in lid 2 bedoelde bericht ook, tenzij daardoor een onderzoeksbelang kan worden geschaad.
4. De Commissie stuurt de melder bij het uitbrengen van het advies een afschrift daarvan.

Artikel 16

1. Het bestuur bericht de melder en de Commissie zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twaalf weken na ontvangst van het advies, schriftelijk zijn standpunt hierover en de eventuele gevolgen die daaraan worden verbonden.

2. De persoon/personen op wie de melding betrekking heeft ontvangen het bericht ook, tenzij daardoor een (ander) onderzoeksbelang kan worden geschaad.
3. Het bestuur informeert tevens de (voorzitter van de) toezichthouder over zijn standpunt over het advies en de eventuele gevolgen die daaraan worden verbonden.
4. Als het standpunt en de daaraan verbonden gevolgen afwijken van het advies, vermeldt het bestuur de redenen daarvoor.
5. Als de Commissie de identiteit van de melder niet bekend heeft gemaakt, stuurt de Commissie het in lid 1 bedoelde bericht door aan de melder.
6. Na ontvangst van het in lid 1 bedoelde bericht maakt de Commissie haar advies in geanonimiseerde vorm openbaar. Dit geldt eveneens indien de Commissie het bericht twaalf weken na verzending van haar advies nog niet heeft ontvangen.
7. Indien zwaarwegende redenen hieraan in de weg staan, blijft openbaarmaking van het advies achterwege.
8. Het bestuur maakt het standpunt over het advies in geanonimiseerde vorm openbaar, tenzij zwaarwegende redenen hieraan in de weg staan.

Externe melding door werknemer; het Huis voor klokkenluiders

Artikel 17

De werknemer kan een vermoeden van een misstand rechtstreeks melden bij het Huis indien van hem in redelijkheid niet gevraagd kan worden dat hij het vermoeden van een misstand bij de organisatie meldt.

Artikel 18

De Wet Huis voor klokkenluiders biedt een werknemer de mogelijkheid om bij een externe instantie (het Huis is ondergebracht bij het instituut van de Nationale Ombudsman):

- a. advies te vragen over de te ondernemen stappen inzake het vermoeden van een misstand;
- b. het beoordelen of er sprake is van een melding omtrent het vermoeden van een misstand;
- c. het op basis van een verzoekschrift instellen van een onderzoek naar: - het vermoeden van een misstand; - de wijze waarop het bestuur zich jegens de melder heeft gedragen.

Slotbepalingen

Artikel 19

Deze regeling wordt door het bestuur met instemming van de GMR van toepassing verklaard.

Artikel 20

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 april 2021.

Artikel 21

Deze regeling kan worden aangehaald als Regeling melden vermoeden van een misstand.